

Pełczyce, 11.01.2024 r.

**Sprawozdanie opisowe z działalności Miejsko-Gminnej Biblioteki
Publicznej w Pełczycach w 2023 r.**

I Zbiory

W 2023 r. przybyły 753 pozycje na sumę 18541 zł, z czego ze środków Biblioteki Narodowej w ramach programu *-Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych - Priorytet 1 -Poprawa oferty bibliotek publicznych* na sumę 6461 zł – (229 pozycji).

Jednym ze źródeł pozyskiwania środków finansowych na zakup książek oraz prenumeratę czasopism jest dotacja organizatora. W roku 2023 było to 12080 zł (524 woluminy). Otrzymaliśmy również dotację celową ze Starostwa Powiatowego w Choszcznie na sumę 1996 zł (74 pozycje).

Część zbiorów pochodzi z darów przekazywanych przez czytelników.

Stałym darczyńcą jest Miejska Biblioteka Publiczna w Choszcznie, która zakupuje dla nas przede wszystkim literaturę fachową oraz opłaca prenumeratę roczną dwóch czasopism tj.: *Poradnik Bibliotekarza* i *Biblioteka Publiczna*.

Systematycznie wprowadzamy książki do katalogu elektronicznego. W roku 2023 zostało wprowadzone do katalogu 100 % zbiorów.

W 2023 roku przeprowadzono w bibliotece w Pełczycach i w filii bibliotecznej w Jarosławsku i w Przekolnie selekcję księgozbioru. Skasowano 4178 woluminów (11% całości księgozbioru). Tak duża ilość zubytkowanych książek wynika z zaleceń Książnicy Pomorskiej.

Czasopismem dla młodzieży, które prenumerujemy jest *Cogito*, z którego korzysta młodzież licealna. W filii bibliotecznej w Przekolnie prenumerujemy kwartalnik dla młodzieży *-Victor*.

II Czytelnicy

W minionym roku wszystkie biblioteki zarejestrowały 709 czytelników (średnio 9,8 czytelnika na 100 mieszkańców). Największa grupa to dzieci w wieku 6-12 lat- 22 %. W kategorii wiekowej dużą grupę stanowi młodzież w wieku 16-19 lat- 11,2 %, natomiast w wieku 13-15 lat- 9%. Przedszkolaki w wieku 0-5 lat to 8% użytkowników. Osoby pomiędzy 25 a 44 rokiem życia to - 17,4 % , a w przedziale wiekowym 45-60 – 10,7 %. Użytkownicy powyżej 60 lat stanowią 16,4% korzystających z usług biblioteki. Najmniejszą grupę stanowią osoby w wieku 20-24 – 5,3%. Czytelnicy uczący się to największy odsetek korzystających z zasobów naszej placówki- 51,3 %, pracujący - 22,7 %. Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców wynosi 10,45, natomiast liczba wypożyczeń ogółem księgozbioru na zewnątrz na 100 mieszkańców 258 pozycji.

III Opracowanie zbiorów

Dla wszystkich zbiorów prowadzone są katalogi tradycyjne, a elektroniczne dla nowo nabywanych książek w programie komputerowym SOWASQL Standard (100 % wprowadzonego księgozbioru).

IV Działalność kulturalno – oświatowa, promocja biblioteki

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pełczycach w swojej działalności kulturalno-oświatowej koncentruje się na promocji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, aktywizacji czytelniczej seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz gromadzeniu, opracowaniu i upowszechnianiu informacji o regionie, tworząc dla wszystkich grup wiekowych funkcjonalną przestrzeń. Nasza placówka na bieżąco uzupełnia księgozbiór o poszukiwane przez czytelników

pozycje wydawnicze, głównie nowości książkowe, przyczyniając się w ten sposób do zwiększenia liczby aktywnych użytkowników. W bibliotekach pracują bibliotekarze pełniący funkcję animatorów, którzy nieustannie poszukują sposobów zaprzyjaźnienia czytelnika z książką poprzez wzmacnianie motywacji czytelniczej wśród najmłodszych oraz tworzenie środowiska do aktywności pozalekcyjnej. Do szerokiej oferty skierowanej do młodych czytelników zaliczyć możemy: darmowy dostęp do sieci internetowej, bogaty zasób nowości wydawniczych (bestsellery), lekcje biblioteczne, zajęcia edukacyjne, artystyczne, wycieczki, konkursy i zabawy. Biblioteka pełni ważną rolę społeczną jako miejsce upowszechniania wiedzy oraz propaguje ideę otwartości w nauce i edukacji. Nasza placówka bierze udział w projekcie Instytutu Książki „Mała książka – wielki człowiek” w celu promocji czytelnictwa wśród najmłodszych. Każdy z czytelników w wieku przedszkolnym odwiedzający wraz z rodzicem jedną z naszych placówek (łącznie z filiami) otrzymał wyprawkę czytelniczą. W roku 2023 uczestniczyliśmy również w programie Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”, lecz nie otrzymaliśmy dotacji na zakup sprzętu komputerowego ze względu na wysoki wskaźnik G (wskaźnik dochodów podatkowych gminy).

W I półroczu 2023 roku biblioteka zorganizowała następujące formy pracy kulturalno-oświatowej:

- wykonywanie laurek z okazji Dnia Babci i Dziadka, wspólne czytanie książki Paula McCartney'a pt „Hej, Przedziadku!” o magicznych relacjach dziadków z wnukami oraz tworzenie rysunków do przeczytanej opowieści pełnej niezapomnianych przygód;
- udział młodych czytelników jako wolontariuszy w 31. finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy pod hasłem: „Chcemy wygrać z sepsą”;
- zajęcia kulinarne dla najmłodszych we współpracy z sołectwem Chrapowo;

- ferie zimowe w bibliotekach: gry, konkursy i zabawy.

Wśród atrakcji znalazły się: ciuciubabaka, głuchy telefon, wykonywanie kartek walentynkowych i zakładki z origami, warsztaty kulinarne (smażenie faworków, pączków, pieczenie gofrów i zapiekane), pyjama party, rozgrywki gier planszowych, turniej amatorskiego darta, puzzle, podłogowa gra terenowa, prace plastyczne, teatr narracyjny Kamishibai (filozoficzna opowieść o Podspodku – tworzenie ilustracji do teatrzyku);

- warsztaty artystyczne – cykl spotkań związanych ze zbliżającymi się świętami Wielkanocy

a) rozmowy o zwyczajach i tradycyjnych obrzędach ludowych;

b) wykonywanie ozdób świątecznych (pisanki, stroiki, palmy);

- zajęcia biblioteczne dla 4- latków (grupa „Krasnoludki”) z Miejsko-Gminnego Przedszkola w Pełczycach

a) wyjaśnienie pojęć: biblioteka i czytelnik;

- przeczytanie książki Grahama Cartera „Złodziej opowieści”- odpowiadanie przez dzieci na zadawane pytania;

- z okazji Tygodnia Bibliotek trwającego od 8 do 15 maja br. pod hasłem „Moja, twoja, nasza biblioteka” - wycieczka z najmłodszymi czytelnikami do Muzeum Regionalnego w Barlinku na wystawę lalek z Teatru Pleciuga ze Szczecina;

- warsztaty edukacyjno- kulinarne we współpracy z sołectwem Chrapowo

a) wspólne wysiewanie nasion kopru w ramach projektu #zdroworosna-W. Legutko

b) gotowanie zupy krem z pora i wykonanie laurów z okazji Dnia Matki

- Dzień Dziecka w bibliotekach- konkursy i gry

a) zabawy z piłką i balonami;

b) odgadywanie kalamburów i wspólne wykonanie plakatu;

- zajęcia czytelnicze dla 3-latków z grupy „Żabki” z Miejsko-Gminnego Przedszkola w Pełczycach

- a) zapoznanie dzieci z biblioteką i zasadami wypożyczenia książek;
- b) przeczytanie krótkiej bajeczki Ewy Podleś „Jeżyk i jeżyny” z przerwami na rozmowę o ilustracjach i zadawanie pytań;
- c) pasowanie przedszkolaków na czytelników Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Pełczycach – wręczenie imiennych dyplomów i zakładek do książek;
- lekcja biblioteczna dla sześciolatków z grupy przedszkolnej „Wiewiórki” – pasowanie na czytelników i wręczenie dyplomów, odgadywanie zagadek dotyczących najbardziej znanych bajek i baśni, przeczytanie opowiadki Jonathana Emmetta: „Nie ma jak w domu”, zadawanie pytań do przeczytanego tekstu;
- zajęcia literackie - „Spotkanie z poezją” dla dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego działającej przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pełczycach, czytanie i interpretacja wierszy Marii Konopnickiej, Wisławy Szymborskiej, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Juliana Tuwima i Leopolda Staffa;

W II półroczu zorganizowano następujące formy pracy kulturalno-oświatowej:

- zajęcia wakacyjne w Przekolnie: hasło pierwszego tygodnia to: „Twórca któż to taki”, a drugiego tygodnia wakacji „Wisielka – czyli o Szymborskiej dla dzieci”- warsztaty literackie
- Konkurs plastyczny w Jarosławsku na podstawie przeczytanej bajki Moniki Kamińskiej „Niedźwiadek chce pomagać”. Dzieci otrzymały nagrody książkowe i słodyczne.
- Z okazji Ogólnopolskiego Dnia Głośnego czytania (29 września) dzieci i młodzież z filii w Jagowie spotkali się w świetlicy w Chrapowie, gdzie odbyło się czytanie „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza oraz „Małego Księcia” Saint-

Exupery'ego. Wszyscy przy pysznym cieście i ciepłym napoju wzięli udział w dyskusji na temat przeczytanych utworów;

- Z okazji Nocy Bibliotek dnia 7 października filia w Jagowie wraz z sołectwem Chrapowo zorganizowała bardzo ciekawe zajęcia. Dzieci przybyły do świetlicy w Chrapowie, czytały ulubione książki, rysowały dynie, układały klocki i grały w gry planszowe. W Przekolnie młodzi czytelnicy wraz z rodzicami rozwiązywali zagadki literackie, czytali utwory, tworzyli opowiadania i nagrywali filmiki promujące książki. Wszystko odbyło się pod hasłem „Absurd nie czytać”. Na zakończenie dzieci otrzymały upominki- książki, gry i artykuły plastyczne
- zajęcia artystyczne w Sarniku- dzieci zainspirowane porą roku – jesienią tworzyły piękne dzieła z kasztanów i żołądzi;
- zajęcia plastyczne- uczestnicy wykonywali prace pod tytułem: „ Lustrzane odbicie”. Wszyscy stworzyli bardzo inspirujące kompozycje;
- z okazji Halloween dzieci spotkały się w filii w Sarniku i wzięły udział w zabawach i konkursach. Poznały zwyczaje związane z tym świętem, wykonały lampiony z dyni, które były bardzo pomysłowe. Wszyscy uczestnicy byli przebrani w stroje stylizowane właśnie na tę okazję. Na zakończenie każdy otrzymał słodki upominek.
- Mikołajki w bibliotekach- zabawy, konkursy, kalambury, wykonywanie ozdób świątecznych (gwiazdy 3D), ozdabianie pierniczków świątecznych. Na zakończenie dzieci otrzymały słodkie upominki i książeczki;
- Lekcja biblioteczna dla uczniów klasy III a ze Szkoły Podstawowej w Pełczycach- zapoznanie z zasadami korzystania z wypożyczalni, wyjaśnienie pojęć: czytelnik i księgozbiór, krótka historia książki- *Od tabliczki glinianej do e-booka*, zagadki dotyczące bajek naszego dzieciństwa

Nasza placówka organizuje różnego rodzaju wystawy związane z ważnymi rocznicami z życia znanych osób ze świata literatury, sztuki i teatru. Należy tu

wymienić m.in. nazwiska: Adama Bahdaja, Jana Andrzeja Morsztyna, Marii Rodziewiczówny, Heleny Mniskówny, Cypriana Kamila Norwida, Joanny Kulmowej, Wisławy Szymborskiej, Adama Asnyka i Mieczysława Jastruna.

Działania aktywizujące to duże zmiany w środowisku ludzi starszych. Biblioteka- oddział dla dorosłych podejmuje różnorodne działania skierowane do osób nieczynnych zawodowo, ale wciąż pełnych sił życiowych, zainteresowanych rozwijaniem swoich pasji życiowych, szukających ciekawych form spędzania czasu. Pragniemy by biblioteka była nowoczesna placówką, otwartą na każdego czytelnika, nastawioną na edukację i nieustanny rozwój osobowości. Seniorzy stanowią coraz liczniejszą i ważniejszą kategorię użytkowników bibliotek, dlatego bardzo ważna jest współpraca z pokoleniem 60+.

Biblioteki z gminy Pełczyce stosują różne formy pracy z seniorami:

- tradycyjne udostępnianie zbiorów
- książka na telefon
- książka z dużym drukiem
- zajęcia z obsługi Internetu i programów MS Word i MS Excel

V Działalność informacyjno – bibliograficzna

Biblioteka na bieżąco opracowuje katalog komputerowy dla czytelników. W 2023 roku udzieliliśmy 1602 informacji rzeczowych, w tym 222 bibliograficznych.

Placówka posiada własną stronę internetową – www.bibliotekapelczyce.pl

W 2023 r przeprowadzono 14 lekcji bibliotecznych.

Przykłady tematów lekcji:

1. Zajęcia biblioteczne „Zostałem czytelnikiem” – przedstawienie najmłodszemu jak działa biblioteka, kim jest czytelnik, zaprezentowanie księgozbioru i zasad poszanowania książek.

2. Lekcja biblioteczna o różnych rodzajach wydawnictw- omówienie słowa: literatura, prezentacja podziału literatury w bibliotece, zadania, zagadki i krzyżówka.
3. Zapoznanie czytelników z obsługą bibliotecznego systemu komputerowego Sowa SOL Standard- wyszukiwanie pożądanej pozycji w katalogu.
4. Zajęcia czytelnicze: Historia książki – zapoznanie dzieci z historią powstania książki i jej współczesną drogą: od autora do czytelnika
5. Lekcja - Biblioteczne ABC – zapoznanie z lokalem biblioteki i wyjaśnienie różnic między biblioteką a księgarnią. Prezentacja ciekawych wydań książeczek dla najmłodszych.

Od wielu lat obserwujemy mniejsze zainteresowanie książką popularnonaukową, natomiast zwiększa się popyt na korzystanie z zasobów sieci internetowej.

Katalog komputerowy jest dostępny dla czytelników, ale zazwyczaj bibliotekarz pomaga w znalezieniu lub wyborze danej pozycji. Czytelnicy mogą też wyszukać czyżążądana pozycja znajduje się w naszej placówce poprzez katalog on-line na stronie www.pelczyce-mgbp.sowa.pl lub bezpośrednio ze strony internetowej biblioteki- www.bibliotekapelczyce.pl

VI Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe

Wszystkie pracownice mają wykształcenie wyższe.

W roku 2023 dwie pracownice biblioteki miały wyższe wykształcenie pedagogiczne, co jest bardzo przydatne w zajęciach z najmłodszymi. Kadra bibliotekarska bierze udział w szkoleniach stacjonarnych organizowanych przez Bibliotekę Powiatową i Książnicę Pomorską.

Szkolenia, w których uczestniczymy są niejednokrotnie inspiracją dla

podejmowanych działań i pomagają nam w pracy z czytelnikiem.

Pracownice biblioteki w roku 2023 brały udział w szkoleniach organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Choszczynie:

1. Organizacja cyfrowego placu zabaw w przestrzeniach bibliotecznych
- MBP w Choszczynie
  - a) wykorzystanie w zajęciach z dziećmi konsoli Nintendo Switch, robotów edukacyjnych Photon i Ozobot Bit, gier edukacyjnych Scottie Go! oraz tabletów z szeroką ofertą publikacji.
2. Konsultacje i szkolenie „Format MARC21 w regionaliach” w związku z rozpoczęciem współkatalogowania Bibliografii Powiatu Choszczeńskiego - MBP Choszczyno
3. Ochrona danych osobowych w pracy bibliotekarza – MBP Choszczyno
  - a) Warunki przetwarzania danych osobowych
  - b) Podstawy prawne do przetwarzania danych osobowych
4. II fokus z Beneficjentami NPRCz 2.0. - szkolenie online
- prowadząca: pani Katarzyna Pałko – ewaluator programów i projektów unijnych, socjolog i analityk
- dyskusja, zadawanie pytań, wnioski
5. Nowoczesny marketing w bibliotece - MBP Choszczyno
6. Dostępność stron internetowych i aplikacji mobilnych - MBP Choszczyno
7. Innowacje technologiczne w bibliotece (sztuczna inteligencja) – MBP Choszczyno
8. „Edukacja regionalna w bibliotece- jak zainteresować młode pokolenie lokalną historią?”- szkolenie on-line - MBP Choszczyno

Pracownice biblioteki są zainteresowane szkoleniami dotyczącymi poszerzenia wiedzy z zakresu kreatywnych form promocji książki, biblioterapii

w pracy z seniorami, sztucznej inteligencji w codziennej pracy (darmowe narzędzia, które ułatwią pracę) oraz metod zarządzania projektami bibliotecznymi.

VII Komputeryzacja bibliotek

Wszystkie filie mają komputery z aktualnym oprogramowaniem.

Wszystkie placówki mają dostęp do Internetu od co najmniej dwunastu lat.

Nie mamy problemów z użytkowaniem systemu bibliotecznego, korzystamy z modułu: gromadzenie i katalogowanie.

W 2023 r. nie mieliśmy problemów związanych z użytkowaniem komputerów.

Wszystkie komputery są sprawne technicznie.

W sytuacji pojawienia się problemów z użytkowaniem sprzętu komputerowego korzystamy zarówno w bibliotece w Pełczycach jak i w filiach z pomocy informatyka zatrudnionego na umowę zlecenie.

W związku z bezpłatnym dostępem do sieci internetowej zainteresowanie tą formą poszukiwania informacji jest znaczne. W roku 2023 liczba odwiedzin wynosiła 1344 osoby.

VIII Wnioski, uwagi, spostrzeżenia

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pełczycach w 2023 r. w sposób prawidłowy prowadziła swoją działalność i realizowała cele statutowe. W ciągu minionego roku nie notowano skarg na działalność bibliotek i ich pracowników. Dzięki dokonanyom zakupom nowości wydawniczych w roku 2023 z dotacji organizatora, Biblioteki Narodowej i Starostwa Powiatowego podniósł się poziom zainteresowania naszą placówką i zwiększyła się jej atrakcyjność jako miejsca, które zaspokaja w sposób twórczy potrzeby edukacyjne, czytelnicze i kulturalne jej użytkowników w środowisku lokalnym. Z naszych usług korzystają również osoby z innych gmin (Krzęcin, Barlinek i Dolice).

Dyrektor

Jolanta Białniak